

Protokół

z VIII posiedzenia Podkomitetu do spraw rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS)

I. Informacje o dacie i sposobie zawiadomienia członków Podkomitetu ds. RLKS o posiedzeniu

- Data i miejsce posiedzenia Podkomitetu ds. RLKS: 8-10 września 2025 r.; posiedzenie stacjonarne w Hotelu Białowiecki w Białowieży.
- Sposób, w jaki zawiadomiono uczestników Podkomitetu ds. RLKS o posiedzeniu: zaproszenie wysłane pocztą elektroniczną 7 sierpnia 2025 r.

II. Lista obecności członków Podkomitetu ds. RLKS na posiedzeniu 9 września 2025 r.

Uczestnicy posiedzenia Podkomitetu ds. RLKS zgodnie z listą obecności (*załącznik nr 1 do Protokołu*)

III. Porządek posiedzenia Podkomitetu ds. RLKS 9 września 2025 r.:

1. Otwarcie posiedzenia, przywitanie uczestników i przedstawienie agendy spotkania.
2. Omówienie stanu wdrażania RLKS w ramach PS i WPR przez MFIPR oraz MRiRW, w tym podsumowanie zasad finansowania wkładu własnego przez grantodawców w projektach grantowych oraz zmian w rozporządzeniach dla polityki spójności w perspektywie 2021-2027 w ramach II etapu przeglądu śródkresowego programów regionalnych.
3. Prezentacja zbiorczej informacji nt. realizacji LSR w 2024 r., przygotowanej na podstawie sprawozdań przekazanych przez Instytucje Zarządzające programami regionalnymi.
4. Prezentacja na temat zasad dokumentowania miejsca zamieszkania w celu potwierdzenia kwalifikowalności odbiorców wsparcia w RLKS.
5. Prezentacja założeń Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-2034, ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów RLKS/LEADER.
6. Omówienie spraw różnych.
7. Podsumowanie i zamknięcie posiedzenia.

Ad. 1.

Posiedzenie otworzył pan Bogdan Dyjuk, Członek Zarządu Województwa Podlaskiego, wskazując na wyzwania rozwojowe i geopolityczne, przed którym obecnie stoi region. Podkreślił również, że bardzo ważne są spotkania, umożliwiające uczestnikom dzielenia się wiedzą i doświadczeniem.

Pan Piotr Zygańdo, Przewodniczący Podkomitetu ds. RLKS, pani Anna Sulińska-Wójcik, Zastępczyni Przewodniczącego Podkomitetu oraz pan Grzegorz Wirtek, Zastępca Wiceprzewodniczącego Podkomitetu ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, powitali członków i obserwatorów prac Podkomitetu na VIII wyjazdowym posiedzeniu gremium i podziękowali pani Wiolecie Szczytko, Dyrektora Biura ds. Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, za pełnienie w pierwszym półroczu funkcji Wiceprzewodniczącej Podkomitetu ze strony regionów oraz wkład jej oraz zespołu w przygotowanie posiedzenia.

W związku z przejściem od 1 lipca br. reprezentacji regionów przez Województwo Podkarpackie, w roli Wiceprzewodniczącej Podkomitetu została przywitana pani Magdalena Sobina, Dyrektora Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego.

Następnie pani Anna Sulińska-Wójcik zaprezentowała program posiedzenia, stanowiący załącznik nr 2 do Protokołu.

- *Załącznik nr 2: Agenda Podkomitetu ds. RLKS 8-10.09.2025*

Ad. 2.

Pan Piotr Zygałdo zaprezentował informacje o **stanie wdrażania RLKS** w ramach programów regionalnych polityki spójności, w tym dane o naborach oraz podpisanych umowach o dofinansowanie projektów. Przewodniczący podkreślił zaangażowanie LGD i samorządów w realizację RLKS. Mówił o wyzwaniach, jakie staną przed LGD w nowej perspektywie finansowej. Zwracał uwagę na to, jak istotny jest proces opracowywania wysokiej jakości wniosków o dofinansowanie lub pozyskanie grantu.

Następnie pan Grzegorz Wirtek uzupełnił informacje o dane dotyczące wdrażania instrumentu w części EFRROW.

Prezentacje zakończyły się konkluzją o koniecznym przyspieszeniu wdrażania instrumentu RLKS.

Następnie pan Piotr Zygałdo podsumował efekty działań podejmowanych na rzecz uzgodnienia podejścia do kwestii **finansowania wkładu własnego przez beneficjenta projektu grantowego** (bez możliwości kwalifikowania wkładu grantobiorcy), finansowanego z funduszy polityki spójności, w tym stanowisko Komisji Europejskiej oraz możliwe do zastosowania rozwiązania, które zostały zaproponowane przez MFIPR.

Dodatkowo pan Piotr Zygałdo przedstawił krótko informacje o mogących mieć wpływ na instrument **zmianach w projektach rozporządzeń**, wprowadzonych w ramach śródkresowego przeglądu wdrażania programów.

Dnia 1 kwietnia br. Komisja Europejska przedstawiła pakiet zmian obejmujących rozporządzenia 2021/1058 (EFRR/FS), 2021/1056 (FST), zmiany dotyczące rozwiązań z rozporządzenia STEP oraz rozporządzenie 2021/1057 (EFS+). Przewodniczący wskazał, że zmienione rozporządzenia dla obecnej perspektywy tworzą zachęty finansowe, w przypadku stworzenia w programach regionalnych priorytetów poświęconych wdrażaniu nowych celów UE, i przedstawił warunki skorzystania z nich. Podkreślił, że tworzenie nowych priorytetów w ramach istniejącego budżetu jest dużym wyzwaniem, ponieważ większość środków jest już rozdysponowanych lub zaplanowanych z myślą o naborach. Dla instrumentu RLKS szczególnie ważne są dwa nowe cele szczegółowe w celu polityki 5, dedykowane wsparciu mieszkalnictwa i przygotowaniu ludności cywilnej na wystąpienie sytuacji kryzysowych.

- *Załącznik nr 3: prezentacja Stan wdrażania RLKS*

Ad. 3.

Pani Renata Gąsior-Skwarek z Departamentu Programów Regionalnych MFIPR, przedstawiła zbiorcze dane ze **sprawozdań z wdrażania LSR za 2024 r.** Sprawozdania LGD zostały zebrane przez Samorzady Województw i przekazane MFIPR w sierpniu br. Najważniejsze kwestie opisane w sprawozdaniach, to problemy z planowym wykorzystaniem budżetów LSR i osiągnięciem wskaźników oraz inne ryzyka dla wdrażania strategii i przyjęte przez LGD środki zaradcze, a także wykonane ewaluacje i przeprowadzone w LGD kontrole.

- *Załącznik nr 4: prezentacja Wyniki sprawozdań ze stanu wdrażania LSR za 2024 r.*

Ad. 4

Pani Anna Sulińska-Wójcik wskazała, że jednym z efektów prac grupy roboczej ds. horyzontalnych, działającej w ramach Podkomitetu ds. RLKS, jest opracowanie materiału informacyjnego, opisującego

zasady dokumentowania miejsca zamieszkania w celu potwierdzenia kwalifikowalności odbiorców wsparcia w RLKS.

Zasady szczegółowo omówiła pani Aleksandra Sztetyłło-Budzewska z Departamentu Programów Regionalnych MFiPR. Materiał, oprócz wskazania istniejących różnic pomiędzy zasadami funkcjonującymi w WPR i PS, stanowi także propozycję spójnego podejścia, które może ułatwić stosowanie zasad w praktyce i ujednoczyć proces w przyszłości.

W ramach dyskusji reprezentantka LGD z województwa lubuskiego wskazała na problem związany z potwierdzaniem miejsca zamieszkania ucznia uczęszczającego do szkoły znajdującej się poza miejscem zamieszkania. Zgodnie z kodeksem cywilnym miejsce zamieszkania dziecka jest takie, jak miejsce zamieszkania jego rodziców/opiekunów. Wobec tego LGD, chcąc potwierdzić miejsce zamieszkania dziecka, opierają się na oświadczeniach rodziców. Dodatkowo, w przypadku niektórych grantobiorców może istnieć problem z pozyskiwaniem i przekazywaniem tego typu danych z uwagi na przepisy z zakresu ochrony danych osobowych.

- *Załącznik nr 5: prezentacja Zasady dokumentowania miejsca zamieszkania w celu potwierdzenia kwalifikowalności odbiorców wsparcia w RLKS*

Ad. 5.

W dniu 16 lipca br. Komisja przedstawiła pakiet propozycji legislacyjnych dot. perspektywy finansowej na lata 2028-2034. Wstępne dyskusje nt. projektów rozporządzeń już się rozpoczęły, a państwa członkowskie zgłaszają liczne wątpliwości i niejasności, które muszą zostać dokładnie wyjaśnione w toku dalszych prac.

W odniesieniu do Wspólnej Polityki Rolnej pan Grzegorz Wirtek zauważył widoczny nacisk na realizację instrumentu LEADER, przy jednoczesnym braku minimalnej kwoty na jego wdrożenie, tj. przeciwnie niż to jest w obecnej perspektywie finansowej.

Dyskusja dotycząca WRF 2027+ oraz kształtu RLKS/LEADER w nowej perspektywie będzie ważnym tematem prac grupy roboczej ds. horyzontalnych.

- *Załącznik nr 6: prezentacja RLKS po 2027 r.*

Następnie pani Agata Domżał, Wiceprezes Zarządu Polskiej Sieci LGD, przedstawiła **stanowisko w sprawie propozycji legislacyjnych Komisji UE**. Do postulatów Polskiej Sieci LGD należą:

1. Zmiana definicji beneficjenta w WPR – w przypadku podejścia LEADER/RLKS beneficjentami LSR powinny być wszystkie osoby i podmioty z obszaru LSR, nie tylko rolnicy.
2. Uwzględnienie obszarów wiejskich w EFRR i Funduszu Spójności – państwa członkowskie powinny być zobligowane do stosowania RLKS także w polityce spójności, nie tylko w miastach i ich obszarach funkcjonalnych, ale i na obszarach wiejskich.
3. Rozszerzenie zakresu wsparcia LEADER w WPR – umożliwienie finansowania działań poprawiających jakość życia, rozwój infrastruktury publicznej i usług dla wszystkich mieszkańców wsi, a nie tylko działań bezpośrednio powiązanych z rolnictwem.
4. Doprecyzowanie relacji CLLD – LEADER – w celu uniknięcia niejasności prawnych należy wyjaśnić w rozporządzeniach, że LEADER jest formą RLKS wdrażaną w ramach WPR.
5. Przywrócenie LGD pełnego katalogu kompetencji, w szczególności prawa do przygotowywania i ogłaszania naborów wniosków, ustalania kwot wsparcia i udziału w procesie kwalifikowania projektów, tak jak w obecnej perspektywie.

6. Ujednolicenie zasad finansowania LSR tak, aby LGD wielofunduszowe i LGD miejskie nie musiały stosować różnych zasad, przyjętych dla poszczególnych źródeł finansowania.

➤ *Załącznik nr 7: stanowisko Polskiej Sieci LGD ws. propozycji legislacyjnych Komisji UE*

Ad. 6.

W związku z ostatnimi zmianami Regulaminu Podkomitetu ds. RLKS, w tym w części dotyczącej refundacji kosztów przejazdu i zakwaterowania, pani Magdalena Woźniak z Departamentu Programów Regionalnych MFiPR przedstawiła najważniejsze aspekty wprowadzonych zmian.

➤ *Załącznik nr 8: prezentacja Zasady refundacji kosztów przejazdu i zakwaterowania*

Na zakończenie posiedzenia Podkomitetu ds. RLKS Zastępczyni Przewodniczącego podziękowała zebranych za udział i zamknęła obrady Podkomitetu.

Poza obradami członkowie i obserwatorzy prac Podkomitetu mieli okazję zobaczyć projekty zrealizowane na terenie LGD Puszcza Białowieska w ramach instrumentu RLKS wdrażanego w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020:

1. Białowiecki Park Narodowy: wystawa w Muzeum Przyrodniczo-Leśnym, wyremontowana Brama Carska oraz remontowany Dworek Gubernatora, położone na terenie Parku Pałacowego w Białowieży.
2. Projekty rewitalizacyjne w miejscowości Narewka: utworzenie Centrum Sportu i Edukacji oraz renowacja i nadanie nowych funkcji przestrzeni publicznej w centrum miejscowości.
3. Utworzenie dziennego domu pomocy w Lewkowie Starym.
4. Utworzenie pracowni garncarskiej w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach w celu kultywowania i zachowania dziedzictwa kulturowego Gminy Kleszczele.

Zatwierdzam

Piotr Zygałdo

Zastępczyni przewodniczącego Podkomitetu ds. RLKS

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Lista uczestników
2. Agenda Podkomitetu ds. RLKS 8-10.09.2025
3. Prezentacja Stan wdrażania RLKS
4. Prezentacja Wyniki sprawozdań ze stanu wdrażania LSR za 2024 r.
5. Prezentacja Zasady dokumentowania miejsca zamieszkania w celu potwierdzenia kwalifikowalności odbiorców wsparcia w RLKS

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

6. Prezentacja RLKS po 2027 r.
7. Stanowisko Polskiej Sieci LGD ws. propozycji legislacyjnych Komisji UE
8. Prezentacja Zasady refundacji kosztów przejazdu i zakwaterowania